

Mottaker
Advokatfirmaet Thommessen AS
Postboks 1484 Vika
0116 OSLO

Eivind J. Vesterkjær

Deres ref.:

Vår ref.: 2020/0142-13

Saksbehandler: Andrew Kenneth Essilfie
Saksansvarlig: Marita Skjæveland

Dato: 08.12.2025

Heidelberg Materials Norway AS - konkurranseloven § 24 - pålegg om opplysningsplikt vedrørende foretakssammenslutninger og minoritetserverv

Konkurransetilsynet viser til telefonsamtale 4. desember 2025 med Eivind Vesterkjær i Advokatfirmaet Thommessen AS. Konkurransetilsynet viser videre til Konkurransetilsynets brev av 2. april 2020, samt brevene av 15. desember 2021 og 21. desember 2023 om opplysningsplikt for Heidelberg Materials Norway AS ved foretakssammenslutninger og erverv av andeler i foretak med virksomhet innenfor verdikjeden for betongprodukter.

Perioden for opplysningsplikt utløper 31. desember 2025. Konkurransetilsynet har etter en fornyet vurdering besluttet å forlenge Heidelberg Materials Norway AS og øvrige selskaper i samme konsern sin plikt etter konkurranseloven¹ § 24 til å gi opplysninger ved foretakssammenslutninger og erverv av andeler i foretak med virksomhet innenfor verdikjeden for betongprodukter.

Tilsvarende brev er sendt til Nordic Concrete Group AS og Unicon AS.

Bakgrunn

Konkurransetilsynet skal forby foretakssammenslutninger som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes, jf. konkurranseloven § 16 første ledd. Begrepet "foretakssammenslutning" er definert i konkurranseloven § 17. Konkurranseloven § 18 første og annet ledd pålegger meldeplikt for foretakssammenslutninger dersom de involverte foretak enkeltvis har en årlig omsetning på over 100 millioner kroner, og dersom de involverte foretak har en samlet årlig omsetning på over 1 milliard kroner.

Konkurransetilsynet har imidlertid hjemmel til å pålegge meldeplikt for en foretakssammenslutning under terskelverdiene, dersom tilsynet har rimelig grunn til å anta at konkurransen påvirkes eller dersom andre særlige hensyn tilsier at tilsynet undersøker saken nærmere, jf. konkurranseloven § 18 tredje ledd. Et slikt pålegg kan ikke gis senere enn tre måneder etter at endelig avtale er inngått eller kontroll er ervervet.

Videre fremkommer i konkurranseloven § 16a at "Konkurransetilsynet skal forby erverv av andeler i et foretak selv om ervervet ikke fører til kontroll, dersom det i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes."

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

Det er i utgangspunktet ikke meldeplikt for erverv av andeler i et foretak der ervervet ikke fører til kontroll. Konkurransetilsynet kan pålegge melding for erverv av andeler i foretak, jf. konkurranseloven § 18 femte ledd. Et slikt pålegg kan ikke gis senere enn tre måneder etter at endelig avtale om erverv av andeler er inngått.

Videre har Konkurransetilsynet hjemmel til å pålegge opplysningsplikt "for å kunne utføre sine gjøremål etter loven", jf. konkurranseloven § 24. Ifølge forarbeidene² kan enhver pålegges en løpende plikt til å opplyse om endringer eller gi informasjon om nye forhold. Opplysningsplikten gjelder alle typer saker, herunder kontroll med foretakssammenslutninger og minoritetsserverv.

Konkurransetilsynet har gjort en vurdering av om det er nødvendig å forlenge perioden med opplysningsplikt for Heidelberg Materials Norway AS. I denne vurderingen har Konkurransetilsynet spesielt sett hen til om det har vært endringer i markedet som tilsier at opplysningsplikt ikke lenger er nødvendig. Basert på en slik fornyet vurdering har Konkurransetilsynet kommet til at det fortsatt er nødvendig å innhente informasjon om foretakssammenslutninger Heidelberg Materials Norway AS er involvert i, og som ikke er meldepliktige etter konkurranseloven § 18 første og annet ledd, for å kunne vurdere om det er aktuelt å pålegge meldeplikt etter bestemmelsens tredje ledd.

Videre vurderer Konkurransetilsynet at det er nødvendig å forlenge perioden for erverv av andeler i foretak som har virksomhet innen verdikjeden for betongprodukter for å kunne vurdere om det er aktuelt å pålegge meldeplikt etter konkurranseloven § 18 femte ledd.

Som fremhevet i tidligere pålegg om opplysningsplikt, består markedet for produksjon av ferdigbetong av en rekke lokale markeder med høy konsentrasjon. Det er tre store aktører med virksomhet i mange lokale markeder, samt en del mindre aktører. Det er videre høy grad av vertikal integrasjon og virksomhet i tilgrensende markeder, samt innslag av felleseide selskaper.

Heidelberg Materials Norway AS er en betydelig aktør i det norske markedet for produksjon av ferdigbetong. Selskapet har virksomhet i en rekke lokale markeder over store deler av landet. Tilstedeværelsen av mindre aktører kan være viktig for konkurransen i de lokale markedene. Det innebærer at selv en foretakssammenslutning mellom Heidelberg Materials Norway AS og en liten lokal aktør eller Heidelberg Materials Norway AS sitt erverv av andeler i et foretak, vil kunne hindre effektiv konkurranse i betydelig grad.

På bakgrunn av omsetningsverdiene knyttet til en rekke små lokale konkurrenter, vil foretakssammenslutninger med slike aktører ikke være meldepliktige etter konkurranseloven § 18 første og annet ledd. Videre er ikke erverv av andeler i foretak meldepliktige etter konkurranseloven. For at Konkurransetilsynet fortsatt skal kunne føre et effektivt tilsyn med konkurransen i betongmarkedet, anser tilsynet det som nødvendig å pålegge Heidelberg Materials Norway AS opplysningsplikt om foretakssammenslutninger som er unntatt meldeplikt etter konkurranseloven § 18 annet ledd og for erverv av andeler i foretak.

Den lovpålagte meldeplikten etter konkurranseloven § 18 berøres ikke av opplysningsplikten i foreliggende brev.

Da tilsvarende brev er sendt til Nordic Concrete Group AS, vil opplysningsplikten i enkelte tilfeller kunne medføre dobbeltrapportering. Dersom dette skulle være tilfellet, vil foretakene kunne samordne gjennomføring av opplysningsplikten slik de finner hensiktsmessig.

Nærmere om opplysningsplikten

Opplysningsplikten forlenges og gjelder for perioden 1. januar 2026 og frem til og med 31. desember 2027.

Pålegget om opplysningsplikt gjelder for samtlige foretakssammenslutninger der Heidelberg Materials Norway AS eller øvrige foretak i samme konsern, varig overtar kontroll over eller fusjonerer med, et eller flere andre foretak innen verdikjeden for betongprodukter, og som ikke dekkes av den alminnelige meldeplikten for foretakssammenslutninger som følger av konkurranseloven § 17. Videre

² Ot.prp. nr 6 (2003-2004) side 144 og 235, og Prop. 75 L (2012-2013) side 72.

omfatter opplysningsplikten erverv av andeler i foretak som eier virksomhet innen verdikjeden for betongprodukter, selv om ervervet ikke fører til kontroll, jf. konkurranseloven § 16a.

Opplysningsplikten omfatter også foretakssammenslutninger og erverv av andeler foretatt av foretak der Heidelberg Materials Norway AS direkte eller indirekte har minst 20 prosent av eierandelene eller stemmene og er representert i styret.

Heidelberg Materials Norway AS plikter å opplyse om ervervet så snart som mulig og senest innen tre virkedager etter at endelig avtale er inngått eller kontroll er ervervet. Fristen for å inngi opplysningene løper fra det først inntrufne tidspunktet.

Opplysningsplikten innebærer at Heidelberg Materials Norway AS skal inngi en beskrivelse av foretakssammenslutningen eller minoritetservervet, herunder skal det som et minimum angis hvem som er parter og tidspunkt for inngåelse av endelig avtale, samt tidspunktet for gjennomføringen av foretakssammenslutningen eller minoritetservervet.

I tilfeller hvor Konkurransetilsynet mottar opplysninger i medhold av gjeldende pålegg vil tilsynet, senest innen 15 virkedager etter at opplysningene er mottatt, varsle Heidelberg Materials Norway AS dersom pålegg om meldeplikt etter konkurranseloven § 18 tredje og/eller femte ledd kan bli aktuelt.

Konkurransetilsynet anser at opplysningsplikten som pålegges, ikke vil være uforholdsmessig overfor Heidelberg Materials Norway AS.

Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at enhver plikter å gi konkurransemyndighetene de opplysningene disse myndighetene krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven, jf. konkurranseloven § 24. Et foretak som unnlater å etterkomme pålegg etter § 24 eller som oversitter frister i slike pålegg kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr, jf. konkurranseloven § 29 første ledd bokstav c. Pålegg om å gi opplysninger kan påklages innen tre dager dersom klageren mener å ikke ha plikt eller lovlig tilgang til de opplysningene som det anmodes om, jf. forvaltningsloven³ § 14. En eventuell klage stiles til Konkurransklagenemnda, men sendes Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at forvaltningens saksdokumenter som hovedregel er offentlige, jf. offentleglova⁴ § 2 første ledd. Konkurransetilsynet har imidlertid taushetsplikt om drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningen angår, jf. offentleglova § 13 og forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Heller ikke parter i en sak vil ha krav på å gjøre seg kjent med slike opplysninger, jf. forvaltningsloven § 19. **Opplysninger dere mener skal unntas offentlighet og partsinnsyn bes merket tydelig.**

Spørsmål kan rettes til Andrew Essilfie, telefon 55 59 75 84 og e-post anes@kt.no, eller Marita Skjæveland, telefon 55 59 76 13 og e-post mask@kt.no.

Med hilsen

Marita Skjæveland
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

³ Lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

⁴ Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).